

TÕLGE

Ameerika Ühendriikide ja Euroopa Liidu vaheline**RAAMLEPING****Ameerika Ühendriikide osalemise kohta Euroopa Liidu kriisiohjamisoperatsioonides**

AMEERIKA ÜHENDRIIGID („USA“)

ja

EUROOPA LIIT („EL“ VÕI „EUROOPA LIIT“),

edaspidi koos „lepinguosalised“,

Ning arvestades järgmist:

Euroopa Liit võib otsustada võtta meetmeid kriisiohjamise valdkonnas.

Kahel möödunud aastakümnel on riikide valitsused ja mitmepoolsed organisatsioonid püüdnud üha enam kasutada erinevaid vahendeid konfliktide vähendamiseks kogu maailmas.

USA ja EL soovivad soodustada rahumeelset konfliktide lahendamist ja hõlbustada taasülesehitamist ja stabiliseerimist, jagades omavahel kriisiohjamisoperatsioonide koormust, ja usuvad, et selliseid USA ekspertide toel korraldatavaid ELi operatsioone on võimalik edukalt läbi viia.

USA ja EL soovivad sätestada üldtingimused USA osalemiseks ELi kriisiohjamisoperatsioonides lepingus, millega kehtestatakse raamistik sellise võimaliku tulevase osalemise jaoks, mitte määratleda neid tingimusi iga vastava operatsiooni korral eraldi,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

*Artikkel 1***Osalemist käsitlevad otsused**

1. Pärast Euroopa Liidu otsust kutsuda USA osalema ELi kriisiohjamisoperatsioonis ning kui USA on otsustanud osaleda, teavitab USA Euroopa Liitu enda poolt operatsiooni heaks paku-tavast panusest. USA otsus osaleda ELi kriisiohjamisoperat-sioonis väljendab tema nõusolekut austada nõukogu otsuse, millega EL otsustab viia läbi asjaomase operatsiooni (edaspidi „nõukogu otsus“), tingimusi.

2. Euroopa Liit ja USA peavad konsultatsioone USA kavan-datava panuse, muu hulgas operatsiooni tegevuseelarvesse tehtava võimaliku panuse üle, ja kui osalemise suhtes kokku lepitakse, toimub selline osalemine kooskõlas käesoleva lepingu sätetega ning sellega seotud rakendamise kokkuleppe(te)ga, mis lepinguosaliste vahel on sõlmitud.

3. USA panus ELi kriisiohjamisoperatsioonidesse ei mõjuta Euroopa Liidu sõltumatust otsuste tegemisel ning ei takista USA-l teha iga üksikjuhtumi korral otsust selle kohta, kas osaleda ELi kriisiohjamisoperatsioonis või mitte.

4. Euroopa Liit nõustab USAd enne mis tahes otsuse tege-mist lõikes 1 osutatud nõukogu otsuse muutmise kohta või sellega seotud rakendusmeetmete vastuvõtmise või nende muut-mise kohta.

5. USA võib omal algatusel või ELi taotlusel ja pärast lepin-guosaliste vahelisi konsultatsioone igal ajal kas täies ulatuses või osaliselt lõpetada osalemise ELi kriisiohjamisoperatsioonis.

*Artikkel 2***Kohaldamisala**

1. Käesolevat lepingut kohaldatakse üksnes ELi kriisiohjamis-operatsioonide suhtes, millesse USA on teinud panuse pärast käesolevale lepingule allakirjutamist, ning see ei mõjuta ühtki kehtivat lepingut, millega reguleeritakse USA osalemist ELi krii-siohjamisoperatsioonis, väljaarvatud kui lepinguosalised on selles kirjalikult kokku leppinud.

2. Käesolevas lepingus käsitletakse üksnes tsiviilpersonali, üksuste ja vahendite kaudu antavat USA panust ELi kriisiohja-misoperatsiooni (edaspidi „USA kontingent“).

*Artikkel 3***Isikkoosseisu ja üksuste staatus**

1. ELi kriisiohjamisoperatsioonile lähetatud USA kontingendi staatus ja eelkõige selle privileege ja immunitete reguleeritakse ELi ja selle riigi, kus operatsioon läbi viiakse, vahel sõlmitava missiooni staatust käsitleva lepinguga (edaspidi „staatuse leping“), tingimusel et: a) USAle antakse võimalus vaadata staa-tuse leping üle enne otsustamist, kas osaleda operatsioonis või mitte ning b) kui staatuse lepingut ei ole sõlmitud ajaks, mil see

oleks vaja üle vaadata, konsulteerivad lepinguosalisel omavahel ja lepivad enne USA kontingendi lähetamist kokku sobivas alternatiivses USA kontingendi staatust puudutavas korras, piiramata seejuures ELi üldist kohustust sõlmida asukohariigiga kokkulepe ELi isikkoosseisu ja üksuste staatuse kohta.

2. Väljaspool operatsiooni toimumise riiki (või riike) asuvates peakorterites või juhtimisüksustes teeniva USA kontingendi staatust reguleeritakse vajadusel peakorteri ja juhtimisüksuse või asjaomase riigi ning USA vahelise kokkuleppega.

3. USA on õigus oma õigusnormidega ettenähtud ulatuses teostada operatsiooni toimumise riigis jurisdiktsiooni enda lähetatud isikkoosseisu liikmete üle.

4. USA vastutab vastavalt USA õigusele nende nõuete eest, mis on seotud tema osalemisega ELi kriisiohjamisoperatsioonis ja mis on esitatud tema isikkoosseisu liikmete poolt või puudutavad tema isikkoosseisu liikmeid. See säte ei ole loobumine USA riiklikust puutumatuses. Ühegi käesoleva lepingu sättega ei kehtestata varem mitte eksisteerinud kohtualluvust ega sätestata kohtus täitmisele pööravat õigust USA vastu.

5. Lepinguosalised lepivad kokku, et loobuvad kõikidest nõuetest teineteise vastu (välja arvatud lepingulistest nõuetest) kummalegi lepinguosalisele kuuluva või nende kasutuses oleva vara kahjustamise, kaotsimineku või hävimise korral või kummagi lepinguosalise isikkoosseisu liikme vigastuse või surma korral, mis tulenes nende käesoleva lepingu kohaste ametlike kohustuste täitmisest, välja arvatud juhul, kui tegemist oli raske hooletuse või tahtliku üleastumisega.

6. USA kohustub käesoleva lepingu allkirjastamisel esitama deklaratsiooni mis tahes USA osalusega ELi kriisiohjamisoperatsioonis osaleva ELi liikmesriigi vastu vastastikku nõuetest loobumise kohta.

7. EL kohustub tagama, et ELi liikmesriigid esitavad käesoleva lepingu allkirjastamisel deklaratsiooni selle kohta, et USA tulevase ELi kriisiohjamisoperatsioonis osalemise korral loobuvad nad USA vastu nõuete esitamisest.

Artikkel 4

Salastatud teave

ELi kriisiohjamisoperatsioonide kontekstis kohaldatakse 30. aprillil 2007. aastal Washingtonis USA valitsuse ja Euroopa Liidu vahel sõlmitud salastatud teabe turvalisust käsitlevat lepingut.

Artikkel 5

Operatsioonis osalemine

1. USA püüab konkreetsete instruksioonidega tagada, et osana tema panusest ELi kriisiohjamismissiooni kättesaadavaks tehtud isikkoosseis (edaspidi „lähetatud isikkoosseis”) täidab oma ülesandeid kooskõlas artiklis 1 osutatud nõukogu otsusega, operatsiooni plaaniga ja nendega seotud rakendusmeetmetega ning nende rakendamist toetades.

2. USA konsulteerib ELiga õigeaegselt mis tahes muudatuste osas, mis on seotud tema käesoleva lepingu alusel ELi kriisiohjamisoperatsiooni antava panusega.

3. Lähetatud isikkoosseisu liikmed läbivad nõuetele vastava meditsiinilise kontrolli ning neile väljastatakse tõend selle kontrolli läbimise kohta, et esitada see taotluse korral asjaomasele ELi ametiasutusele.

Artikkel 6

Käsuilin

1. Lähetuse jooksul teostab ELi missiooni juht või ülem järelevalvet lähetatud isikkoosseisu ja üksuste tegevuse üle ning suunab neid tegevusi.

2. Lähetatud isikkoosseis ja üksused kuuluvad jätkuvalt USA üldisse alluvusse.

3. USA püüab konkreetsete instruksioonidega tagada, et lähetatud isikkoosseis täidab oma ülesandeid ja tegutseb täielikult kooskõlas operatsiooni eesmärkidega ja ELi missiooni juhi või ülema antud suuniste ja juhtnööride järgi.

4. USA on seoses ELi kriisiohjamisoperatsiooni igapäevase juhtimisega samad õigused ja kohustused kui operatsioonis osalevatel ELi liikmesriikidel.

5. ELi missiooni juht või ülem vastutab lähetatud isikkoosseisu üldise distsiplinaarkontrolli eest. Mis tahes distsiplinaar-meetme võtab USA vastavalt vajadusele.

6. USA määrab riikliku kontaktisiku, kes esindab vastavas ELi kriisiohjamisoperatsioonis USA kontingenti. Riiklik kontaktisik annab missiooni juhile aru siseriiklikest küsimustest ning vastutab kontingendi igapäevase distsipliini eest.

7. Euroopa Liit teeb operatsiooni lõpetamist käsitleva otsuse pärast konsulteerimist USAg, kui USA panustab veel ELi kriisiohjamisoperatsiooni ajal, mil kaalutakse sellise otsuse tegemist.

Artikkel 7

Finantsaspektid

1. USA kannab kõik oma ELi kriisiohjamisoperatsioonis osalemisega seotud kulud, välja arvatud kulud, mis operatsiooni tegevuseelarve kohaselt kuuluvad ühiste kulude alla.

2. Euroopa Liit vabastab USA ELi kriisiohjamisoperatsiooni tegevuseelarvesse rahalise panuse tegemisest, kui Euroopa Liit otsustab, et USA annab märkimisväärse panuse. USAd teavitatakse ELi otsusest tegevuseelarvesse tehtava rahalise panuse kohta artikli 1 lõikes 2 osutatud konsultatsioonide ajal.

3. USA osalemine ELi kriisiohjamisoperatsioonis käesoleva lepingu alusel sõltub eraldatud rahaliste vahendite olemasolust.

Artikkel 8

Lepingu rakendamiseks sõlmitavad kokkulepped

USA ja Euroopa Liidu asjakohased asutused sõlmivad käesoleva lepingu rakendamise eesmärgil mis tahes vajalikud tehnilised, finants- ja halduskokkulepped.

Artikkel 9

Vaidluste lahendamine

Käesoleva lepingu tõlgendamisest või kohaldamisest tulenevad vaidlused lahendatakse lepinguosaliste vahel diplomaatilisel teel.

Artikkel 10

Jõustumine ja lõpetamine

1. Käesolev leping jõustub järgmise kuu esimesel päeval pärast seda, kui lepinguosalised on teatanud teineteisele selleks vajalike sisemenetluste lõpuleviimisest.

2. Käesolevat lepingut kohaldatakse ajutiselt alates selle allkirjastamise kuupäevast.

3. Lepinguosalised vaatavad käesoleva lepingu korrapäraselt läbi.

4. Käesolevat lepingut võib muuta lepinguosaliste vahelisel vastastikusel kirjalikul kokkuleppel.

5. Kumbki lepinguosaline võib käesoleva lepingu lõpetada, teatades sellest kirjalikult teisele lepinguosalisele kuus kuud ette.

Sõlmitud Washingtonis maikuu seitsmeteistkümnendal päeval kahe tuhande üheteistkümnendal aastal kahes ingliskeelses eksemplaris.

Euroopa Liidu nimel

C. ASHTON

Ameerika Ühendriikide nimel

H. CLINTON

DEKLARATSIOONID**ELi liikmesriikide deklaratsioon:**

„ELi liikmesriigid, kes kohaldavad ELi nõukogu otsust, mis käsitleb USA osalusega ELi kriisiohjamisoperatsiooni, kavatsevad võimalusel, niivõrd kui seda lubavad nende siseriiklikud õigussüsteemid, loobuda nõuetest USA vastu oma isikkoosseisu liikme vigastuse või surma korral või nendele kuuluvale ja ELi kriisiohjamisoperatsioonis kasutatavale varustusele tekitatud kahju või sellise varustuse hävimise korral, kui selline vigastus, surm või varaline kahju:

- oli põhjustatud USA isikkoosseisu liikme poolt ELi kriisiohjamisoperatsiooniga seotud kohustuste täitmisel, välja arvatud kui oli tegemist raske hooletuse või tahtliku üleastumisega, või
- tulenes USAle kuuluva varustuse kasutamisest, eeldusel et asjaomast varustust kasutati seoses operatsiooniga, välja arvatud juhul, kui oli tegemist nimetatud varustust kasutava USAst ELi kriisiohjamisoperatsioonile lähetatud isikkoosseisu liikme raske hooletuse või tahtliku üleastumisega.”

USA deklaratsioon:

„Kui USA osaleb ELi kriisiohjamisoperatsioonis, kavatseb ta võimalusel, niivõrd kui seda lubab tema siseriiklik õigussüsteem, loobuda nõuetest ELi kriisiohjamisoperatsioonis osaleva mis tahes riigi vastu oma isikkoosseisu liikme vigastuse või surma korral või talle kuuluvale ja ELi kriisiohjamisoperatsioonis kasutatavale varustusele tekitatud kahju või sellise varustuse hävimise korral, kui selline vigastus, surm või varaline kahju:

- oli põhjustatud isikkoosseisu liikme poolt ELi kriisiohjamisoperatsiooniga seotud kohustuste täitmisel, välja arvatud juhul, kui oli tegemist raske hooletuse või tahtliku üleastumisega, või
 - tulenes ELi kriisiohjamisoperatsioonis osalevatele riikidele kuuluva varustuse kasutamisest, eeldusel et asjaomast varustust kasutati seoses operatsiooniga, välja arvatud juhul, kui oli tegemist nimetatud varustust kasutava ELi kriisiohjamisoperatsiooni isikkoosseisu liikme raske hooletuse või tahtliku üleastumisega.”
-